

Dr. Baticz Csaba* – Péteri Attila**

A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2017 MÁSODIK FELÉBEN

MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION, WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

A korábbi évekhez hasonlóan a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) 2017 második felében is ellátta Magyarország képviselét a WIPO rendezvényein, valamint bizottságainak és munkacsoportjainak ülésein.

Júliusban került megrendezésre a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság 26. ülése, illetve a Program- és Költségvetési Bizottság 26. ülése. Szeptemberben tartották a Jogérvényesítési Tanácsadó Bizottság 12. ülését, illetve a Program- és Költségvetési Bizottság 27. ülését. Októberben zajlott a WIPO-tagállamok közgyűléseinek 57. ülésorozata, illetve ebben a hónapban tartották az Új Növényfajták Oltalmára Létrehozott Nemzetközi Unió (UPOV) őszi üléseit. Novemberben került sor a Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottság 38. ülésére, a hágai rendszerről szóló szemináriumra, a szabadalmak nemzetközi osztályozásának felülvizsgálatára létrehozott munkacsoport 38. ülésére, a Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság 35. ülésére, valamint a Locarnói Unió Szakértői Bizottságának 13. ülésére. Decemberben tartották a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság 27. ülését.

*A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Patents, SCP)
26. ülése, Genf, július 3–6.*

Az ülésen a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte a hivatalt.

Általános nyilatkozatok

A fejlődő országok felszólalásainak középpontjában a szellemi tulajdon-jogok jogosultjainak érdekei és a közérdek közötti egyensúly jelentősége állt. Nézetük szerint a szellemi tulajdon-védelem segítheti és gátolhatja is a gazdasági fejlődést, a jelenleg érvényesülő szabályok nagy része azonban káros a fejlődő országokra nézve, ezért olyan munkaterv elfogadását sürgették, amely tekintettel van a fejlődők problémáira.

* Főosztályvezető, Jogi és Nemzetközi Főosztály, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala.

** Nemzetközi ügyintéző, Nemzetközi Együttműködési Osztály, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala.

Jelentés a nemzetközi szabadalmi rendszerről

A titkárság beszámolt arról, hogy kiegészítették a nemzeti jogok összefoglalóját az Argentína, Fehéroroszország, Németország, Írország, Kirgizisztán, Litvánia, Szaúd-Arábia és Törökország által szolgáltatott információkkal. Több tagállam felszólalásában ismertette a szabadalmi rendszerében, illetve a vonatkozó jogi szabályozásban bekövetkezett változásokat.

Kivételek és korlátozások

A szabadalmi oltalom alóli kivételek és korlátozások témájának napirenden tartása mellett szólalt fel Argentína, Brazília, Chile, Ecuador, a GRULAC Csoport, Indonézia, Irán, Kína, Szenegál, Tunézia, valamint a megfigyelők közül a Knowledge Ecology International (KEI). Valamennyi felszólaló támogatta Brazília arra vonatkozó korábbi javaslatait, hogy a bizottság folytassa a különböző kivételek alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatcserét, valamint hogy adjon megbízást a titkárságnak egy útmutató (*non-exhaustive manual*) elkészítésére, amely kézikönyv jelleggel segítené a kivételeknek a nemzeti jogokban történő szabályozását.

A szabadalmak minősége, a felszólalási rendszer

A titkárság bemutatta az SCP 24. ülésén született döntésnek megfelelően köröztetett kérdőívre érkezett tagállami válaszokat összefoglaló és rendszerező dokumentumokat. Összesen 57 tagállam és két regionális hivatal töltötte ki a kérdőívet. A felszólaló tagállamok egyetértettek abban, hogy a jó minőségű – azaz a jogszabályi feltételeknek maradéktalanul megfelelő – szabadalmak megadása minden szabadalmi rendszer elsődleges célja kell, hogy legyen, mert ez garantálja egyrészt a jogbiztonságot, másrészt azt, hogy csak a technika állását valóban meghaladó innovációkat lehessen kivonni a közkinccs köréből. Ezt meghaladón azonban a bizottság további munkáját illetően nem alakult ki egyetértés.

Szabadalmak és egészség

A titkárság bemutatta a *szabadalmi flexibilitások teljes kihasználásának akadályairól és ennek a megfizethető gyógyszerellátásra gyakorolt hatásairól* szóló tanulmányt. A dokumentum legfontosabb megállapítása, hogy nem állnak rendelkezésre olyan megbízható empirikus kutatási eredmények, amelyekből megállapítható lenne, hogy a szabadalmi flexibilitások kihasználása hatással van-e a gyógyszerellátásra. A tanulmány elkészítésénél ezért először azt próbálták meghatározni, hogy a gyógyszerek mekkora hányada áll szabadalmi oltalom alatt a fejlődő és legkevésbé fejlett országokban. A tanulmány végkövetkeztetése, hogy nincs elég adat a szabadalmi rendszer gyógyszerellátásra gyakorolt hatásainak megbízható feltérképezéséhez, ezért további tagállami információszolgáltatásra, esetleg *sharing sessionre* lenne szükség.

Az ügyfelek és az ügyvivők közötti kommunikáció bizalmassága

Indonézia, az Afrikai Csoport és Irán a fejlődő régiók korábbi álláspontjával egyezően hangsúlyozta, hogy jelenleg semmilyen nemzetközi szerződés nem rendezi ezt a kérdést, az a PUE alapján is nemzeti hatáskörbe tartozik. Mivel úgy vélik, hogy a témakör az SCP mandátumán kívül esik, nem támogatják, hogy napirenden maradjon. Ismét elhangzott, hogy a titoktartásra vonatkozó szabályok bármilyen kiterjesztése sérti a szabadalmi rendszer egyik alapját jelentő feltárási követelményt.

Technológiatranszfer

A technológiatranszfer témájának napirenden tartása mellett szólalt fel az Afrikai Csoport, Brazília, a GRULAC Csoport, Indonézia és Irán. Elmondták, hogy a műszaki tudás hatékony terjesztése a szabadalmi rendszer megfelelő működésének az alapfeltétele, és a fejlődő országok számára is nagy gazdasági jelentősége van. Emlékeztettek, hogy a TRIPS-megállapodás 66. cikk (2) bekezdése kötelezettségként írja elő a fejlett államok számára, hogy a fejlődőket technológiatranszferrel segítsék.

A Program- és Költségvetési Bizottság (Program and Budget Committee, PBC), 26. ülése, Genf, július 10–14.

Az ülésen a Jogi és Nemzetközi Főosztály vezetője és jogi ügyintézője vett részt az SZTNH képviseletében.

A WIPO főigazgatója beszámolt az elmúlt időszak fejleményeiről, a WIPO pénzügyi helyzetéről és kiemelte többek között a következőket:

1. a 2018–19-es időszak az ötödik egymást követő kétéves periódus lesz a díjak emelkedése nélkül, tehát az elmúlt 9 évben nem volt díjemelés, ami példátlan rekord a nemzetközi intézmények között;
2. a 2016–17-es időszakhoz képest a szervezet bevétele 10,4%-kal nő;
3. továbbra is különös hangsúlyt fektetnek a „WIPO Knowledge Network” fejlesztésére, amelyben a több mint 80 WIPO-tagállamra vonatkozó szellemi tulajdon-védelemmel kapcsolatos információk találhatóak, és amelyből az adatokat globális adatbázisok segítségével ún. TISC-ekbe (*Technology and Innovation Support Center*) rendezik, hogy még könnyebben felhasználhatóak legyenek;
4. reményét fejezte ki, hogy az új külső irodákkal kapcsolatos napirendi pontról is érdemi döntésre jutnak a tagállamok;
5. a globális innovációs indexszel (*Global Innovation Index*) kapcsolatban kiemelte, hogy további fejlesztéseket terveznek, mert a titkárság munkáját a statisztikák és a gazdasági elemzések terén a tagállamok és a nagyközönség is nagyra értékelték, hiszen segítséget nyújt a döntéshozóknak az egyre összetettebb „IP-landscape” világszerte történő megértésében.

Az ülés fő témája a 2018–19-es kétéves időszakra előkészített program- és költségvetési tervezet első olvasatban történő megtárgyalása volt a kilenc stratégiai cél mentén. A tagállamok az alábbi pontokra fektettek különös hangsúlyt:

1. új WIPO külső irodák megnyitása a 2016–17-es és a 2018–19-es kétéves költségvetési időszakokban; az egyes tagállamok prezentációban ismertették a pályázatukat, köztük a CEBS csoportból Románia is;
2. az Egyesült Államok többször felhozta a költségek uniók közötti megosztásának kérdését, s bár a PCT-n kívül egyik unió sem fedezi arányosan a költségeket, különösen a Lisszaboni Unió pénzügyi helyzetét, költségvetési hiányát kifogásolta;
3. Brazília az ülés során több programpontra vonatkozóan felhozta az egyetemekre vonatkozó PCT-díj tervezett csökkentésének a kérdését.

Emellett a PBC megtárgyalta és döntési jogköre szerint nyugtázta, illetve a WIPO-közgyűlések számára jóváhagyásra terjesztette elő az alábbi kérdésekben előkészített javaslatokat, egyes kérdésekben pedig további tárgyalásokat irányzott elő:

1. a tagállamok még mindig nem fejezték be a WIPO szervezete irányítási reformjának részeként az 1999-ben és 2003-ban elfogadott alapszerződés-módosítások ratifikációs folyamatát, a módosítások egyike sem lépett hatályba, így szakadék van a WIPO működése és alkotmányos szabályai között. A főigazgató kérésére a titkárság készített egy notifikációsokmány-mintát, amely lehetővé teszi a WIPO-tagállamok számára, hogy egyetlen dokumentummal jelezzék ratifikációs szándékukat;
2. a programok előrehaladási jelentése (2016);
3. a 2016. év végi pénzügyi helyzetelemzés – előzetes eredmények, a WIPO 2016. évi bevételeinek alakulása az egyes oltalmi formák szerint;
4. a befektetési politikára vonatkozó módosítási javaslat;
5. a pénzügyi szabályzat módosítása, benne a közbeszerzési keretrendszer;
6. a szolgálati időt követő egészségbiztosítási rendszer (After-Service Health Insurance, ASHI).

A Jogérvényesítési Tanácsadó Bizottság (Advisory Committee on Enforcement, ACE) 12. ülése, Genf, szeptember 4–6.

Az ülésen az Iparjogvédelmi Osztály vezetője képviselte az SZTNH-t.

A tárgyalás napirendi pontok elsősorban a jogérvényesítés nemzeti és regionális szintű összehangolásának intézményes és szervezeti kereteinek áttekintését, a hatékony vitarendezési modelleket, az online jogsértések elleni fellépési lehetőségeket, a tudatosságnövelést és a stratégiai kampányokkal kapcsolatos tapasztalatokat, valamint a nemzetközi magánjog kérdéseit érintették.

A tagállami előadások a jogérvényesítésben érintett szereplők közötti intézményes koordináció, a tudatosságnövelés és a nemzetközi és kétoldalú együttműködések jelentőségére hívták fel a figyelmet. A tapasztalatok szerint elősegíti a hatékony vitarendezést a speciális bíróságok felállítása és a mediációs rendszer intézményesítése. Az online jogérvényesítés terén a fekete és fehér listák együttes használatának vannak igazán pozitív tapasztalatai, illetve csak az érintettek összefogásával érhetőek el sikerek a jogsértések elleni fellépésben (jogosultak, aukciós oldalak, internetszolgáltatók). Szintén eredményesen működnek az önkéntesen vállalt kötelezettségek (voluntary collaboration practices), de a kapacitásépítés is fontos szereppel bír.

A WIPO ismertette véglegesítés előtt álló, a szellemi tulajdon-jogi jogérvényesítéssel kapcsolatos nemzetközi magánjogi útmutatóját (*Resource Tool on the Intersection Between IP and Private International Law*), továbbá tájékoztatást kaptak a résztvevők a hágai konferenciának a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésével kapcsolatos nemzetközi magánjogi vetületeit érintő munkájáról. A tagállamok a jogsértések csökkentésének egyik leghatékonyabb eszközeként a tudatosságnövelés és képzés szerepét hangsúlyozták, elsősorban a fiatalokra fókuszálva, valamint a „train the trainers” megközelítés alkalmazásával.

A Program és Költségvetési Bizottság (Program and Budget Committee, PBC), 27. ülése, Genf, szeptember 10–13.

Az ülésen a Jogi és Nemzetközi Főosztály vezetője és jogi ügyintézője vett részt.

Az ülés fő témája a 2018–19-es kétéves időszakra előkészített program- és költségvetés-tervezet második olvasatban történő megtárgyalása volt a kilenc stratégiai cél mentén. A tagállamok az alábbi két témára fektettek különös hangsúlyt.

1. A 2018–19-es kétéves időszak program- és költségvetés-tervezete, valamint a beruházási terv (*Capital Master Plan*) vitája kapcsán az USA többször felhozta a költségek uniók közötti megoszlásának kérdését. Bár a PCT-n kívül egyik unió sem fedezi arányosan a költségeket, különösen a Lisszaboni Unió pénzügyi helyzetét, költségvetési hiányát kifogásolták. A nyitott kérdéseket a PBC a WIPO-közgyűlések elé terjesztette további vitára.
2. Új WIPO külső irodák (external offices) megnyitása a 2016–17-es és a 2018–19-es kétéves időszakban. Döntés nem született, a PBC a WIPO-közgyűlések elé utalta a kérdést további megtárgyalásra.

Emellett a PBC megtárgyalta és döntési jogköre szerint nyugtázta, illetve a WIPO-közgyűlések számára jóváhagyásra terjesztette elő az alábbi kérdéskörökben előkészített javaslatokat:

- I. ellenőrzés és felügyelet;
- II. a programok előrehaladása és pénzügyi áttekintés;
- III. tervezés és költségvetés;

- IV. nagy projektek és adminisztratív ügyek;
- V. a pénzügyi szabályzat módosítása;
- VI. a 26. PBC-ülés és a 2016. évi WIPO-közgyűlések döntéseiből fakadó ügyek (külső irodák kérdése).

A WIPO-tagállamok 57. közgyűléssorozata (56th series of the Assemblies of the Member States of WIPO), Genf, október 2–11.

A közgyűléssorozaton az elnök, a jogi főigazgató, a Jogi és Nemzetközi Főosztály vezetője és jogi ügyintézője képviselte az SZTNH-t.

A WIPO általános közgyűlése megválasztotta következő elnökét Vietnam genfi nagykövete, Duang Chi Dung személyében, aki a közgyűléssorozatot követően lép hivatalba, és a 2019. évi közgyűléssorozat végéig tölti be a tisztséget. Magyar szakdiplomáciai siker, hogy dr. Baticz Csabát a Lisszaboni Unió közgyűlése alelnökévé választották. Magyarország 2019 októberéig a Program- és Költségvetési Bizottság, valamint a Koordinációs Bizottság tagja lesz.

A WIPO tagállamainak száma 191-re emelkedett, a két új csatlakozó állam a Marshall-szigetek és a Kelet-timori Demokratikus Köztársaság. A közgyűléssorozat alatt Indonézia 100. tagállamként csatlakozott a nemzetközi védjegyrendszerhez, míg Nigéria négy szerzői jogi nemzetközi megállapodásnak lett részes állama.

A tagállamok közgyűlései jóváhagyták a megfigyelői státusz iránti kérelmeket, köztük a Visegrádi Szabadalmi Intézet (VSZI) kérelmét.

A tagállamok elfogadták a WIPO 2018–2019. évi költségvetését – és ezen belül az egyes programokat –, amely a bevételek 10,9%-os növekedésével számol az előző időszakhoz képest, így az tervezetten összesen 830 millió CHF. Mindezt elsősorban a WIPO globális szolgáltatásai iránti igény további növekedésének előrejelzése támasztja alá, anélkül egyébként, hogy a szolgáltatások díjai növekednének. A tervezett többlet – IPSAS-kiigazítás mellett – 65 millió CHF, amelynek alapvető felhasználási célja a pénzügyi tartalék növelése lesz egy még inkább biztonságot nyújtó szintre. A kiadások tervezett összege 726 millió CHF (2,7%-os növekedés).

A tagállamok jóváhagyták a WIPO 2018–2027-re vonatkozó beruházási tervét (Capital Master Plan), amelynek keretében a következő bienniumban 25,5 millió CHF fordítható a célzott területek fejlesztésére: váratlan és sürgős javításokra történő kiadások megelőzése, környezetvédelmi, biztonsági és egészségügyi kockázatok csökkentése irányába mutató, valamint információ- és kommunikációs technológiai fejlesztések.

A költségvetés elfogadásával szoros összefüggést mutatott a közgyűléssorozat alatt a Lisszaboni Unió költségvetési hiányának kezelése. Az USA a 2015. évi döntéshez hasonlóan rá kívánta erőltetni az unióra, hogy hozzon intézkedéseket a következő bienniumra tervezett hiány (1,364 millió CHF) csökkentése érdekében, az esetlegesen fennmaradó hiány összegét

pedig a hozzájárulásokból finanszírozott uniók (CF Unions) által nyújtott kölcsön fedezze (A/57/10). Nyitó pozíciójukban a költségvetés elfogadását három feltételhez kötötték: 1. a Lisszaboni Unió tagjai vállaljanak kötelezettséget a hiány csökkentésére, 2. módosítani kell az uniók közvetett kiadásokhoz való hozzájárulásának arányát meghatározó ún. allokációs metódust, 3. a következő bienniumban csak olyan diplomáciai értekezletet finanszírozhat a WIPO, amelyen a teljes tagság szavazati joggal vehet részt. A tagállamok ezzel szemben a WIPO költségvetésének egységességét és a *capacity to pay* elvét hangsúlyozva kérték az USA javaslatának elvetését. A javaslat kapcsán hosszas informális egyeztetések folytak, amelyek eredményeként kiegyensúlyozott döntés született. Ez nem emeli ki a Lisszaboni Uniót, hanem általában a deficittel küzdő uniókat kéri fel a hiány csökkentésére (ilyen a Hágai Unió is, jóval nagyobb hiánnyal, mint a Lisszaboni), és amennyiben az intézkedések nem bizonyulnak elegendőnek, a szervezet saját tőkéjéből, elsősorban a CF-uniók tartalékaiból, másodsorban pedig a többi, díjából finanszírozott unió tartalékaiból lehet forrásokat átcsoportosítani a részükre.

A tagállamok döntöttek arról, hogy a 2018–2019-es bienniumban négy külső WIPO-iroda megnyitásáról születhet döntés, köztük a Kolumbiába tervezett irodáról. Az utolsó pillanatban megszületett döntés lehetővé teszi, hogy az ebben a bienniumban rendelkezésre álló egy hely – két afrikai iroda (Algéria és Nigéria) megnyitásáról tavaly született döntés – ne vesszen el, és a dél-amerikai régió is biztosítva érezze magát. A CEBS csoportból kandidáló Románia pályázatának sikere továbbra is kérdéses, főleg úgy, hogy a kolumbiai irodát nem számítva a maradék három helyre további erős pályázók, így pl. Dél-Korea vagy India, vannak. Mellettük szólhat azonban az, hogy a közép-európai és a balti régióban nincs WIPO-iroda. A WIPO Koordinációs Bizottsága jóváhagyta a WIPO Algériával és Nigériával a külső irodák kapcsán megkötött tervezett megállapodásait.

A tagállamok elfogadták az IGC következő két évre szóló új mandátumát és munkatervét, amely szerint: *the IGC will continue to expedite its work with the objective of reaching an agreement on an international legal instrument(s), without prejudging the nature of outcome(s), relating to intellectual property which will ensure the balanced and effective protection of genetic resources, traditional knowledge and traditional cultural expressions.* Az EU-nak eredetileg három red line-ja volt: 1. a diplomáciai értekezlet összehívása tárgyában nem tartalmazhat pontos rendelkezést a szöveg, 2. az ülésnapok száma nem haladhatja meg a harmincat, 3. nem lehet ülésközi munka.

A tagállamok nyugtázták a független tanácsadó és ellenőrző szerv, az Independent Advisory Oversight Committee (IAOC), a külső könyvvizsgáló (external auditor), valamint a belső ellenőrzési részleg (Internal Oversight Division) jelentéseit.

A 2018. január 1-től kezdődő 6 éves időszakra kijelölésre került az új külső könyvvizsgáló: Amyas Morse, the Comptroller and Auditor General of the United Kingdom.

A tagállamok elfogadták a szerzői jogi állandó bizottság, az SCCR jelentését, és felkérték a bizottságot a munka folytatására a műsorsugárzó szervezetek védelme, a könyvtárak és

archívumok, az oktatási és kutatási intézmények, valamint a fogyatékos személyek (kivéve a látássérültek) tekintetében érvényesíteni hivatott kivételek és korlátozások, továbbá a művészeket illető követőjog és a digitális környezet szerzői jogait érintő kihívások elemzése témájában.

A tagállamok nyugtázták a Védjegyjogi Állandó Bizottság (SCT), valamint a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (SCP) munkájáról szóló jelentést is.

A formatervezésiminta-oltalmi bejelentések alaki szabályainak nemzetközi harmonizációját célzó megállapodás (Design Law Treaty, DLT) kapcsán a diplomáciai értekezlet összehívásáról ismét nem született döntés figyelemmel arra, hogy az Afrikai Csoport és az EU nem tudott megállapodni a hagyományos tudást (TK) és folklórt (TCE) érintő feltárási követelmény – mint alaki követelmény – szövegbe illesztéséről. Az EU és a GRULAC Csoport meglehetősen rugalmas volt, az Afrikai Csoport azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a DLT vagy a végrehajtási szabályzat törzsszövegében legyen az említett rendelkezés, ezért megállapodás nem jött létre, a 2018. évi WIPO-közgyűlés dönthet a diplomáciai értekezlet összehívásáról, amelyre – pozitív döntés esetén – 2019 első félévének végén kerülhet sor.

A PCT Unió közgyűlése elfogadta a PCT végrehajtási szabályzatának módosítására irányuló javaslatokat, nemzetközi kutatási és elővizsgálati szervvé jelölte ki a Fülöp-szigetek Szellemi Tulajdoni Hivatalát, a jelenlegi PCT-hatóságok kijelölését – köztük a VSZI-ét – pedig 2027. december 31-ig meghosszabbította.

A Lisszaboni Unió közgyűlése a munkacsoport javaslatának megfelelően elfogadta a Lisszaboni Megállapodás és a genfi szöveg közös végrehajtási szabályzatát, amely – a díjak megállapításával együtt – a genfi szöveg hatálybalépésének napján lép majd hatályba. A lisszaboni munkacsoport mandátuma, elsősorban az unió pénzügyi fenntarthatóságát érintő döntések előkészítésének céljából, meghosszabbításra került.

A *B+ csoport és a B+ csoport szabadalmi anyagi jogi harmonizációval foglalkozó alcsoportja* 2017. október 3-án Genfben, a WIPO-közgyűlések margóján tartotta soros üléseit. A megbeszélések eredményei az alábbiakban foglalhatók össze.

1. A *client-attorney privilege* (CAP) határon átnyúló aspektusai kapcsán a Svájc által vezetett „core group” tovább folytatja munkáját annak érdekében, hogy egy „multilateral instrument” jöhessen létre (valószínűleg non-binding „best practice”-ként, de a pontos formáról még nincs megállapodás). Az „IP advisor” fogalmára nézve már van egy többség által elfogadott javaslat, a következő lépés a „professional advice” meghatározása lesz. 2018 októberében számolnak be legközelebb a munkák eredményéről.
2. A *szabadalmi anyagi jogi harmonizációval foglalkozó alcsoport* szóban is bemutatta az Industry Trilateral (IT3) képviselőinek a 2017 kora nyarán elkészített írásos anyagukra készített *Response Paper*-t (high level reakció az IT3 felvetéseire, kiemelve, hogy hol van szükség további reflexióra, és mire érdemes hangsúlyt fektetni, az IT3 pedig beszámolt a 2017 júniusában az EPO-ban tartott user symposium óta bekövetkezett fejleményekről és a tervezett következő lépésekről:

Az IT3-n belüli egyeztetések intenzíven folynak, és komoly előrehaladásról tudtak beszámolni. A „*prior art*” meghatározása kapcsán már megállapodásra is jutottak (de az „enablement” kérdésköre nem tartozik ide), még apróbb szövegezési pontosítások vannak hátra; a conflicting applications kapcsán érvényesítendő „*distance*” kritérium (ti. milyen messze kell lennie a későbbi bejelentésnek a secret prior arttól az oltalomképeséghez) kapcsán pedig már kialakulóban van a konszenzus. 2018-ra sok face-to-face találkozót terveznek annak érdekében, hogy felgyorsíthassák a folyamatot (január 31. Tokió, március 1. Tokió, júniusi IP5 industry meeting, októberi B+ plenáris, és még ezeken kívül is dedikált workshopok formájában). Arra kéri a B+ sub-groupot, hogy adjanak nekik egy kis időt a márciusi találkozójuk után, és *a tervezett közös találkozót ne februárban tartsák Tokióban, hanem inkább áprilisban.*

Örömkre szolgálna, ha a sub-group részletesebb kommentárral is szolgálna a javaslatokra, és nyitottak arra is, hogy kisebb csoportokban közös workshopok megszervezésére kerüljön sor.

A szélesebb körű konzultáció érdekében ők maguk is komoly „outreach” erőfeszítéseket tesznek, hogy minél több ország szakmabeli szakértői értesüljenek a gondolkodási folyamatról.

Tartalmi szempontból lényegesnek tartják, hogy az egyes jogintézmények közötti kapcsolatokra kellő hangsúlyt fektessünk, és hogy törekedjünk egy egyszerű és áttekinthető rendszer létrehozására. A grace periodra hivatkozó szabadalmi bejelentők bejelentéseire nézve előírni javasolt *előrehozott közzététel* kapcsán arra kéri a sub-groupot, hogy vizsgálják felül kritikus élű meglátásaikat, mert ez egy igen hasznos garancia lehetne a jogbiztonság és a köz tájékoztatása szolgálatában. Ugyanígy lényeges, hogy az *administrative fees* hatékony szankció jellege is felismerhető legyen. A *Defence for Intervening Users* (DIU) és a PUE 4B. cikkének konfliktusos kapcsolatával összefüggésben két megoldást tudnak elképzelni: vagy kötelezni kell a bejelentőt egy „waiver of enforcement” aláírására (ha hivatkozni akar a grace periodra), vagy pedig 6 hónapos grace periodot kell előírni, aminek kapcsán a probléma nem jelentkezik. A grace perioddal kapcsolatos, *késői bejelentéstől eltántorító tényezők rendszerét tehát a többletdíjak, az előhasználati jog, a DIU és az előrehozott közzététel jelentenék.*

Patricia Kelly, a B+ csoport elnöke végül úgy foglalta össze az eredményeket, hogy *a sub-group 2018 áprilisában találkozik újra az IT3 képviselőivel, de ezt megelőzően és ezt követően is intenzív kapcsolatban maradnak annak érdekében, hogy a 2018 októberében tartandó B+ plenárisra már kialakulhasson egy olyan („industry led”) harmonizációs csomag, amely egy szélesebb körű hivatalos konzultáció alapját képezheti majd.*

Az Új Növényfajták Oltalmára Létrehozott Nemzetközi Unió bizottságainak és Tanácsának őszi ülései, Genf, október 23–27.

Az üléseken a Szabadalmi Főosztály vezetője és helyettes vezetője vett részt az SZTNH részéről.

Az Adminisztratív és Jogi Bizottság (Administrative and Legal Committee, CAJ) 74. ülése
Az ülés megnyitóját követően a bizottságot tájékoztatták a személyi változásokról. A küldöttek megvitatták az UPOV-egyezményhez kapcsolódó információs anyagokat az Orosz Föderáció delegációjának korábbi, írásban beterjesztett észrevételei alapján. A vita során az Európai Unió, Argentína, Japán és az USA képviselői szólaltak fel, és hangot adtak annak az aggályuknak, hogy az orosz javaslatok szigorúbb kritériumokat vezetnének be az információs anyagokba, mint amelyeket az UPOV-egyezmény, illetve az egyes nemzeti jogszabályok előírnak. A vita hatékony kezelése érdekében az elnök kétoldalú eszmecserét javasolt Oroszország és a többi tagállam között az ülések szüneteiben.

A CAJ megtárgyalta a fajtaelnevezésekre vonatkozó dokumentumot, ennek során tudomásul vette a PLUTO adatbázisban végrehajtott fejlesztéseket, amelyek a hatékonyabb keresést szolgálják.

A CAJ megvitatta az elektronikus bejelentési rendszerrel (EAF) kapcsolatos dokumentumot, és elfogadta az ezzel kapcsolatos további fejlesztési stratégiát. A CAJ az EAF-fel kapcsolatos anyagi kérdések megvitatását az Egyeztető Bizottság (Coordination Committee, CC) hatáskörébe utalta.

A CAJ elfogadta az UPOV információs adatbázisaiban (PLUTO, GENIE) történt fejleményekről szóló beszámolót, illetve a szoftverek tagállamok közötti lehetséges cseréjéről szóló előkészítő anyagokat.

A „Nemzetközi Együttműködési Rendszer” munkacsoporti ülése

A munkacsoport azért jött létre 2016 októberében, hogy feltárja a lehetséges együttműködési formákat annak érdekében, hogy a növényfajta-oltalmi bejelentők számára egyszerűbbé és átláthatóbbá váljék az oltalomszerzés. Az ülésen az UPOV hivatala tartott előadást a DUS vizsgálatokkal kapcsolatos együttműködés lehetőségeiről. Az előadás alapját egy korábban a tagállamoknak kiküldött kérdőívre beérkezett válaszok összesítése képezte, és ennek alapján értékelték a jelenlegi helyzetet.

A Közösségi Növényfajta-hivatal (Community Plant Variety Office, CPVO) elnöke ismertette a CPVO minőségbiztosítási rendszerét, illetve annak a növényfajták újdonságához kapcsolódó, és a DUS-vizsgálatokkal összefüggő aspektusait.

Az Egyeztető Bizottság (Coordination Committee, CC) 94. ülése

A CC tanulmányozta a 2018–2019-re vonatkozó költségvetési tervezetet, és ezzel kapcsolatban meghallgatta az UPOV főtitkárhelyettesének beszámolóját. A CC a tanácsnak elfogadásra javasolta a tervezetet, és kérte, hogy hagyja jóvá a költségvetési kiadások javasolt maximumát, illetve az UPOV hivatalának összlétszámát. A CC a tanácsnak elfogadásra ajánlotta a 2016-os évi költségvetési beszámolót, megvitatta és elfogadta a külsőaudit-jelentést és a WIPO Független Tanácsadó és Felügyelőbizottságának (IAOC) jelentéseit.

Az UPOV Tanácsának (Council) 51. ülése

A 2018–2019-es időszakra vonatkozóan a tanács egyetértett a költségvetési tervvel, és jóváhagyta a költségvetési kiadások javasolt maximumát, illetve az UPOV hivatalának összlétszámát. A tanács szintén elfogadta a 2016. évre vonatkozó költségvetési beszámolót, illetve meghallgatta a főtitkár beszámolóját az UPOV 2016. évre, valamint 2017 első 9 hónapjának tevékenységére vonatkozóan. Áttekintette a tagállamok adatszolgáltatásairól szóló dokumentumot, megállapította, hogy 2016-ban összesen 9,6%-kal növekedett a fajtaoltalmi bejelentések száma 2015-höz viszonyítva, a megadott oltalmak száma pedig 1,1%-os enyhe növekedést mutat. Összességében a 2016. december 31-én fennálló oltalmak száma 4,6%-kal volt magasabb, mint 2015 ugyanezen időpontjában. A tanács végül áttekintette a DUS-vizsgálatokkal kapcsolatos dokumentumot.

A Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications, SCT) 38. ülése, Genf, október 30. – november 3.

Az SZTNH részéről a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály jogi ügyintézője, illetve a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadását követően a regionális csoportok általános nyilatkozataikban egyöntetűen a konstruktív hozzáállásukról biztosították a plénumot, és a formatervezésiminta-oltalmi eljárások alakításait harmonizáló új egyezmény (DLT) kérdésében a diplomáciai értekezlet összehívására irányuló törekvésüknek adtak hangot. Mindezek mellett az Afrikai Csoport képviselőjében nyilatkozó Uganda utalt arra is, hogy – bár támogatják a diplomáciai konferencia összehívására vonatkozó törekvést – továbbra sem érzik kiegyensúlyozottnak a DLT szövegét. Valamennyien üdvözölték a mobil eszközökön használt ikonok, felhasználói felületek és betűkészletek formatervezésiminta-oltalmának (GUI) tárgyában megtartásra kerülő félnapos informális tájékoztatót, ugyanis a tapasztalatcsere nagymértékben hozzájárulhat az oltalmi feltételek vizsgálatához ezen a területen.

A közép-európai és balti államokat tömörítő CEBS csoport támogatását fejezte ki a GUI témájában folytatott munka és a földrajzi árujelzőkre vonatkozó napirendi pont munkatervének elfogadása kapcsán. A földrajzi árujelzők vonatkozásában késznek mutatkoztak párbe-

szédet folytatni az SCT elé tárt dokumentumok alapján, és támogatták egy kiegyensúlyozott munkaprogram elfogadását, de hangsúlyozták, hogy a munka semmiképp nem terjedhet ki a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegének felülvizsgálatára vagy értelmezésére.

Az EU támogatta a hatékony védelem biztosítását az országnevek számára, de álláspontja szerint erre megfelelő jogi eszközök már rendelkezésre állnak. Jelezte, hogy az országnevek témájában informális ülés szervezését kezdeményeznék az SCT soron következő ülésére.

Az érdemi napirendi pontok közül elsőként az országnevek fokozott védelme került megvitatásra. A titkárság ismertette a védjegyeljárásokkal összefüggésben készített, több alkalommal kiegészített tanulmányt, valamint a 37. ülésen már ismertetett, tagállami hozzászólásokat összegző összefoglalót.

Az ülés első napján az oriGIN (Organisation for an International Geographical Indications Network) egy kapcsolódó esemény keretében bemutatta a földrajzi árujelzőket tartalmazó, online, térítés ellenében elérhető árujelző-nyilvántartását.

A GUI témakörben félnapos információs ülés került megtartásra. A rendezvényen kilenc, kiemelkedő szakmai múlttal rendelkező előadó ismertette gyakorlati tapasztalatait.

Az EU koordinációs ülésén a tagállamok értékelték és elfogadták az Európai Unió közös nyilatkozatának konszolidált szövegét. A szöveggel kapcsolatos egyeztetések során a magyar delegáció jelezte, hogy fenntartással él az 5. bekezdésből a „country names and geographical terms” törlésével kapcsolatosan, azonban az egységes EU-álláspont kialakítása érdekében hajlandó elfogadni a többség által támogatott szövegtervezetet.

A DLT tervezete kapcsán az SCT elnöke ismételten rámutatott arra, hogy olyan kérdések körül zajlik az eszmecsere, amelyeket szakértői szinten láthatóan nem tudnak lezárni a tagállamok, ezért azokról az állandó bizottságban érdemi vitát nem lehet folytatni. Kifejtette továbbá, hogy a DLT a következő ülésen is napirenden marad, azonban a WIPO-közgyűlés döntési jogát tiszteletben kell tartania a bizottságnak.

A földrajzi árujelzők nemzeti és regionális rendszereinek működése, valamint a földrajzi árujelzők és az országnevek védelme az internetes doménnevek körében kérdésben megegyezés született a munka folytatásának irányairól, és elfogadásra került az SCT 40. üléséig tartó munkaterv.

*A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Patents, SCP)
27. ülése, Genf, december 11–15.*

Az ülésen a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte a hivatalt.

A bizottság napirendjén szereplő öt téma a tagállamok jelentősen különböző prioritásait tükröző egyensúly eredményeként került kialakításra, ezért a témák köre változatlan marad, és a következő ülésen folytatódik a megvitatásuk. Nemzetközi jogharmonizációt eredményező megoldások mellett egyelőre nem alakult ki konszenzus, így a bizottság munkája továbbra is csak tényfeltárással korlátozódik.

Az SCP a következők szerint határozta meg jövőbeli munkaprogramját.

- A WIPO Titkársága a következő ülésre elkészíti a szabadalmi oltalom alóli *kivételeket és korlátozásokat* összegyűjtő referenciadokumentum újabb változatát. A dokumentumban egyelőre csak a forgalombahozatali engedélyezési célú kivétel tagállami szabályai szerepelnek majd.
- A *szabadalmak minősége* témában a titkárság egy további tanulmányt készít a feltalálói tevékenység megítéléséről, a következő ülésen pedig tagállami tapasztalatcserére kerül sor a felszólalási és megvonási rendszerekről, valamint a szabadalmi hatóságok közötti nemzetközi munkamegosztási tapasztalatokról.
- A szabadalmi rendszer és a *közegészségügy* kapcsolata a napirenden szereplő kérdések közül a leginkább vitás. Az SCP folytatja a gyógyszerek és oltóanyagok szabadalmi adatait tartalmazó, nyilvánosan hozzáférhető adatbázisok tárgyában megkezdett információcserét. A titkárság frissíti a gyógyszerek nemzetközi szabadnevei (*International Nonproprietary Names*) szabadalmi bejelentésekben történő feltárásának megvalósíthatóságát vizsgáló tanulmányt. A tagállamok megosztják tapasztalataikat a szabadalmi elbírálók gyógyszerészeti felkészültségének fejlesztéséről.
- A tagállamok folytatják a *szabadalmi képviselők és az ügyfelek közötti kommunikáció bizalmasságának* biztosításáról megkezdett tapasztalatcserét.
- A tagállamok folytatják a nemzeti szabadalmi jogok hatékony *technológiatranszfer*t elősegítő rendelkezéseiről szóló információcserét.

AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYZEMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA ÉS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ) az SZTNH 2017 második felében is ellátta a magyar kormányzati képviselőket. Munkatársaink részt vettek az ESZSZ Igazgatótanácsa, illetve Albizottsága és a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság ülésein, valamint különböző továbbképzéseken.

Az ESZSZ Igazgatótanácsa Albizottságának 22. ülése (Select Committee of the Administrative Council, SC), München, október 9.

Az ülésen a jogi főigazgató és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte az SZTNH-t.

Az albizottság elnöke elmondta, az ülés időzítésének indoka, hogy 2018 folyamán várhatóan hatályba lép az ESZB-megállapodás, ezért szükséges az előkészítő munkálatok befejezése.

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) jogi és nemzetközi ügyekért felelős elnökhelyetese bemutatta az egységes hatályú szabadalmi rendszerrel összefüggő feladatok végrehaj-

tásának tervezett bevételeiről és kiadásairól készített kimutatást. Az SC jóváhagyta a költségvetés tervezetét.

A SC jóváhagyta a pénzügyi szabályzat javasolt módosítását, amely biztosítja, hogy az egységes hatályú szabadalmi rendszer működtetése során felmerülő költségeket az ESZH által alkalmazott általános költségszámítási módszer alapján határozzák meg. A SC általi elfogadást követően a módosítási javaslat a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság októberi ülésének napirendjére kerül, az igazgatótanács által történő elfogadást követően pedig, a tervek szerint, 2018. január 1-én lép hatályba.

Az ESZH bemutatta az egységes hatály bejegyzése iránti kérelmek benyújtására létrehozott elektronikus alkalmazásokat. Az új modulok a hagyományos európai szabadalmakkal kapcsolatos ügyek elektronikus intézésére jelenleg is használt rendszerekhez illeszkednek, hogy az ügyfeleknek ne okozzon gondot az újdonságok használata. Több mint 70 új űrlapot készítettek.

Tagállami felvetés kapcsán az ESZH elnökhelyettese elmondta, hogy a tagállami hivatalok értesítése a kérelem elutasításáról be van építve a rendszerbe, a díjvisszatérítés minden formájának lehetővé tételén pedig még dolgoznak.

Az ESZSZ Igazgatótanácsának (Administrative Council, AC) 153. ülése, München, október 10–11.

Az ülésen az elnök, a jogi főigazgató, a Szabadalmi Főosztály vezetője, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte az SZTNH-t.

Az ESZH elnöke ismertette féléves tevékenységi jelentésének legfontosabb adatait. Elmondta, hogy szeptember végéig 5%-kal több bejelentést nyújtottak be a hivatalhoz az előző év azonos időszakához képest, közben pedig 6-7%-kal nőtt a kibocsátás. A vizsgálati munka hátraléka is elkezdett csökkenni, jól haladnak a párizsi kritériumok teljesítésével, 2017-ben pedig várhatóan 4-5%-kal több megadásra kerül sor, mint 2016-ban. Folyamatban van továbbá az igazgatótanács által 2017 júniusában elfogadott hárompilléres szolgálati szabályzati reform végrehajtása. Végül jelezte, hogy 2017. december 1-én hatályba lép a Tunéziával megkötött együttműködési megállapodás.

Az igazgatótanács az ESZH következő elnökévé választotta António Campinost, aki 2018. július 1-től kezdődően tölti be a tisztséget.

A következő napirendi pontok keretében a fellebbezési tanácsok elnöke beszámolt a tanácsok tevékenységéről, illetve döntések születtek tisztségek betöltéséről. Dr. Németh Gábort, az SZTNH Tájékoztatási és Innovációtámogatási Főosztályának vezetőjét az igazgatótanács egyhangú döntéssel 3 évre újraválasztotta az Európai Szabadalmi Akadémia Felügyelőbizottságának tagjává.

Az igazgatótanács albizottságának (SC) elnöke beszámolt az előző ülésről. Az SC jóváhagyta az egységes hatályú szabadalmi rendszerrel összefüggő feladatok végrehajtásának költségvetési tervezetét, valamint a pénzügyi szabályzat módosítását annak érdekében, hogy az egységes hatályú szabadalmi rendszer működtetése során felmerülő költségeket az ESZH által alkalmazott általános költségszámítási módszer alapján határozzák meg. Végül bemutatta az egységes hatály bejegyzése iránti kérelmek benyújtására létrehozott elektronikus alkalmazásokat.

Az ESZH jogi és nemzetközi ügyekért felelős elnökhelyettese ismertette az ESZH kiváltásairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet kiegészítő megállapodások létrehozására tett javaslatot. Az elektronikus adatközpontok fizikai biztonságát növeli az adattárolás kiszervezése, a jegyzőkönyv szerinti jogi védelem azonban jelenleg csak a papíralapú iratok sérthetlenségét biztosítja. Annak érdekében, hogy a jegyzőkönyv az elektronikus adattárakra is alkalmazható legyen, megállapodást kell kötni az adatközpontokat üzemeltető cégek székhelye szerinti tagállamokkal. Az adatközpontok kiszervezése 2018 elején kezdődne. Mivel személyes adatok és közzé nem tett szabadalmi bejelentések adatai is érintettek, feltétlenül szükséges a kiegészítő megállapodások létrehozása a megfelelő jogi védelem érdekében. Az igazgatótanács egyhangú döntéssel elfogadta a javaslatot.

Az igazgatótanács egyhangú döntéssel jóváhagyta az ESZH és a WIPO Nemzetközi Irodája között az ESZH nemzetközi kutatási és nemzetközi elővizsgálati szervként történő működéséről szóló megállapodás megújítását. A megállapodás 2018. január 1-jén lép hatályba.

Az ESZH elnöke bemutatta az igazgatótanács júniusi döntését követően készített hivatali minőségi jelentést, és beszámolt a minőség fenntartása és fejlesztése érdekében tett intézkedésekről. Elmondta, hogy az IP5 hivatalok közül az ESZH az első, amelyik ilyet készít, és a teljes szabadalmi engedélyezési eljárásra ISO minőségirányítási tanúsítással rendelkezik.

Az ESZSZ Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának (Budget and Finance Committee, BFC) 117. ülése, München, október 24.

Az ülésen az SZTNH részéről a gazdasági főigazgató és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

Az ESZH működését érintő kérdések megtárgyalása után az ESZH és az egyes tagállamok közötti együttműködési megállapodásokban szereplő kutatási díjak kerültek napirendre. A javaslatok alapján először kerül sor díjcsökkentésre az ESZH történetében. A javaslat a kutatási díjak csökkentését a következő hároméves időszakra (2018–2020) nézve irányozza elő. A csökkentést az ESZH reformintézkedései teszik lehetővé, amelyeknek eredményeként jelentősen csökkent a kutatás önköltsége.

Megvitatásra került az ESZE végrehajtási rendeletének módosítására vonatkozó javaslat, amelynek értelmében az 51. szabály (1) bekezdése módosul a harmadik évre vonatkozó megújítási díj legfeljebb hat hónappal az esedékesség napja előtti megfizetésének engedé-

lyezésével. A javaslat lehetővé teszi valamennyi bejelentőnek az előzetes fizetést az európai szakaszba léptetés fázisában. A felhasználói érdekcsoportok kifejezetten kérték mindezt az ESZH-től, így a javaslat osztatlan sikert aratott. A BFC a javaslatot egyhangúlag támogatta.

A működést, illetve a munkavállalókat érintő kérdések megvitatását követően a pénzügyi szabályzat időszaki felülvizsgálatáról szóló napirendi pont következett. A szabályzat éves felülvizsgálata során a javaslat az egységes hatályú európai szabadalom bevezetésének előkészítését és a közbeszerzési eljárásoknak a köz- és a magánszektorban bevált gyakorlatokkal való kiegészítését célozza. A változtatások hatálybalépésének tervezett időpontja 2018. január 1. A BFC a javaslatot egyhangúlag támogatta.

A költségvetés végrehajtásának időszaki felülvizsgálatáról szóló dokumentum táblázatos formában naprakész előrejelzést nyújt a 2017. pénzügyi évről vonatkozó pénzügyi eredményekről az elfogadott költségvetés, másrészt az IFRS szerint. A költségvetés működési eredményének várható nagyságrendje 431 millió euró, tehát mintegy 77%-kal az előirányzottak feletti a teljesítés (243 millió euró). Ez annak az eredménye, hogy az eljárásdíj-bevételek növekedtek. A működési szektor teljes bevétele várhatóan kissé meghaladja a tavalyi eredményt, az idei költségvetés elérte a 2085 millió eurót, így a harmadik egymást követő alkalommal sikerül befejezni az évet a 2 milliárd eurós küszöb felett. A költségvetési egyenleg működési kiadásai várhatóan elérik az 1671 millió eurót, és így jelentősen a költségvetés alatt maradnak (165 millió euró alatti összeg). A BFC nyugtázta a javaslatot.

A BFC megtárgyalta a díjszabályzat módosítására irányuló javaslatot. 2017 júniusában az igazgatótanács egyhangúlag kedvező véleményt adott az inflációs alapú kétéves díjkiigazítás 2008-as befagyasztására az infláció referenciaindexének alacsony változása miatt. Ez lehetővé teszi az ESZH díjainak felülvizsgálatát a PCT-kérelmezők támogatása érdekében, díjszabási ösztönzők bevezetésére a karakterkódolt formátumban (XML) benyújtott bejelentések vonzerejének növelése, valamint a fellebbezések jobb költségmegtakarítása érdekében. Az ESZH mind a nemzetközi kutatási, mind az előzetes vizsgálati díjak 100 euróval történő csökkentésére tett javaslatot (1875 euróról 1775 euróra, illetve 1930 euróról 1830 euróra). A változtatások hatálybalépésének tervezett időpontja 2018. április 1. A BFC a javaslatot 32 igen (köztük Magyarország) és 5 tartózkodás mellett támogatta.

Végül a 2018. évi költségvetési tervet vitatta meg a BFC.

Az Európai Szabadalmi Akadémia (European Patent Academy, EPA) által szervezett szemináriumok és továbbképzések

Az EPA szervezésében 2017 második felében a következő külföldi szemináriumok és továbbképzések valósultak meg:

- „EPOQUE Net-kutatások”, Hága, szeptember 11–15.;
- „A klímaváltozást enyhítő technológiák”, Athén, szeptember 21–22.;

- „Elbírálói gyakorlat – nanotechnológia/3D nyomtatás/alkalmazási igénypontok”, Stockholm, október 10–12.;
- „Hatékony párbeszéd a szabadalmi elbírálók és a szabadalmi ügyvivők/bejelentők között”, Helsinki, október 17–19.;
- „Betekintés: felszólalások”, Hága, november 7–9.;
- „Kiterjesztett szellemi tulajdon-diagnózis támogatása”, Luxemburg, november 14–16.;
- „Fellebbezési tanácsok és fontos döntések”, München, november 22–23.

Egyéb ESZSZ-vonatkozású rendezvények

Az ESZSZ a következő témájú rendezvényeket szervezte meg 2017 második félévében:

- a tagállami együttműködésről megrendezett éves találkozó, Bergen, július 3–4.;
- az Európai Szabadalmi Hálózat és a WIPO közös rendezvénye az ügyviteli rendszerekről, San Marino, szeptember 19.;
- a kiegészítő oltalmi tanúsítványokról rendezett szakértői találkozó, Riga, szeptember 25–26.;
- az Európai Szabadalmi Akadémia Felügyelőbizottságának 18. ülése, München, szeptember 26.;
- Szabadalmi információs konferencia, Szófia, november 7–9.;
- az ESZH és a Közösségi Növényfajta-hivatal közös rendezvénye a növényfajtákhoz kapcsolódó innováció támogatásáról, Brüsszel, november 29.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA SZELLEMI TULAJDONÉRT FELELŐS MUNKACSOPTJAINAK MUNKÁJÁBAN, ILLETVE EGYÉB UNIÓS RENDEZVÉNYEKEN VALÓ RÉSZVÉTEL

Az SZTNH munkatársai továbbra is rendszeresen részt vettek a Brüsszelben, illetve az egyéb helyszíneken tartott munkacsoporti és szakértői üléseken, konferenciákon. Téma szerinti és időrendi csoportosításban az ülések a következők voltak:

- a közös jogkezelőkről szóló EU-irányelv szakértői csoportjának ülése, Brüsszel, július 5.;
- az EU Tanácsa szellemi tulajdonnal foglalkozó tanácsi munkacsoportjainak ülései: Brüsszel, július 10–12., szeptember 11–12., szeptember 20., szeptember 21., október 17–18., október 23., november 6–7., november 22–23., december 4–5.;
- EU dizájnnapok, Brüsszel, szeptember 19–20.;
- az iparjogvédelmi jogérvényesítésről szóló szakértői munkacsoport ülése, Brüsszel, szeptember 25.;

AZ EURÓPAI UNIÓ SZELLEMI TULAJDONI HIVATALÁVAL (EUIPO) FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS FŐBB ESEMÉNYEI

Az EUIPO Szellemi Tulajdoni Jogsértések Európai Megfigyelőközpontjának plenáris ülése, Alicante, szeptember 27–28.

Az ülésen az SZTNH fejlesztési és innovációtámogatási elnökhelyettes, illetve a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület titkára vett részt.

A 2017. évi tevékenységek általános áttekintése

A megfigyelőközpont 2017. évi tevékenységéről egy videóban számolt be, tájékoztatást nyújtva olyan kérdésekről, mint például az együttműködés más uniós és nemzetközi szervezetekkel, újabb eszközök kifejlesztése, a főbb tanulmányok és események áttekintése. A végrehajtás tekintetében említést tettek a CEPOL-lal együttműködve elindított, a szellemi-tulajdon-jogok virtuális képzési központjának létrehozásáról, valamint az Európával való együttműködésről (IPC3). Az internetes jogi ajánlatok hiánya és a felhasználók bizonytalansága azzal kapcsolatban, hogy az általuk elérni kívánt tartalom vagy az általuk vásárolt áruk jogszerűek-e, egy olyan portál létrehozását eredményezték, amely segítséget nyújt a felhasználóknak az online jogi tartalom eléréséhez (agorateka).

A megfigyelőközpont tevékenységének értékelése

A Technopolis megállapította, hogy a megfigyelőközpont tevékenysége javította az információk összegyűjtését és terjesztését, elősegítette a megfelelő hálózatok fejlesztését, valamint méltatta a fogyasztók körében a tudatosság növelése érdekében végzett munkát. Elemzése végén arra a következtetésre jutott, hogy a megfigyelőközpont munkája releváns és pozitív hatással jár, hiánypótló a szellemi tulajdon védelme terén. A Szellemitulajdon-védelem Nemzetközi Szövetsége (AIPPI) elismerését fejezte ki a megfigyelőközpont által végzett munkáért, és hozzátette, szükség van a különböző érdekelt felek közötti információmegosztás előmozdítására.

Aktualitások az Európai Bizottságtól

Az EU Bizottság Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatósága bemutatta az elkövetkező időszak elképzeléseit, így például szellemitulajdon-védelmi csomagon dolgoznak a jogérvényesítést a fókuszba helyezve. Rámutattak, hogy a szellemitulajdon-jogok érvényesítéséről szóló EU-irányelv (IPRED) szövegét továbbra is megfelelőnek tartják, azonban bizonyos rendelkezések egyértelművé tételére van szükség, ezért az ítélkezési gyakorlaton alapuló iránymutatást fognak kidolgozni. A további tervezett projektek közé tartozik a védjegyreform (amely főként a jogérvényesítést könnyíti majd meg) és a kkv-csomag, valamint egy IP-prediagnózis, amely a kkv-kat IP-portfóliójuk elkészítésében segítené.

Internet: biztonságos és átlátható a fogyasztók számára?

Az Európai Szövetség a Gyógyszerekhez Való Biztonságos Hozzáférésért (EAASM) egyetértett azzal, hogy az internet az egészségügyi termékek terén nem biztonságos, és nem kellően átlátható. Az európaiak mintegy 18%-a online vásárol gyógyszert, és gyakran nem tudják, hogy illegális szert kapnak, amint erre az EAASM által készített felmérés is rámutat. Fontos szerep jut a megfigyelőközpontnak abban, hogy a fogyasztók felvilágosításán keresztül csökkenjen a hamis gyógyszerek iránti kereslet.

A hálózati tevékenység áttekintése

Az EAASM bemutatta a fiatalok tudatosságnövelésére irányuló tevékenységét, kiemelve a szellemi tulajdoni ismeretek oktatásának fontosságát. A WIPO ismertetett néhány olyan eszközt és programot, amelyet a szellemi tulajdon presztízsének növelésére fejlesztettek ki, például rajzfilmeket (*Pororo the Penguin*) vagy könyveket gyermekeknek és tanároknak, amelyek több nyelven elérhetők a honlapjukon.

2018. évi munkaterv

A megfigyelőközpont körképet adott a 2018-as tervekről, köztük 36 eseményről és akcióról, amelyeknek 20%-a teljesen újnak tekinthető.

Többéves terv és módszertani javaslat

A 2014–2018-as többéves terv hamarosan véget ér, ezért szükség van a megfigyelőközpont és az EUIPO stratégiai tervezésének összehangolására. Javasolták a jelenlegi többéves terv 2020-ig történő meghosszabbítását, amelyet egy öt éves terv követne, amit az EUIPO következő, 2020–2025-ig tartó stratégiai tervébe illeszthetnének be. Ez a megközelítés lehetővé tenné az összhang megteremtését az EUIPO stratégiai tervezési ciklusaival, illetve a cselekvés egyes szakaszaiban biztosítaná a tervezett munka elvégzését, valamint az Európai Bizottság ajánlásainak végrehajtását.

A jogérvényesítési hatóságok együttműködése az IPC3-n (Intellectual Property Crime Coordinated Coalition) keresztül

Az EUROPOL köszönetet mondott az EUIPO-nak az IPC3 finanszírozásáért, és számos sikeres műveletet mutatott be, ahol az együttműködés fontos szerepet játszott. Hangsúlyozta a nemzetközi és nemzeti szintű képzési és ügyviteli hálózatok fontosságát, amelyeket az EUIPO finanszírozása nagymértékben segített. Az EUROPOL a tudatosságnövelés szerepét hangsúlyozva hozzátette, hogy a fogyasztók nem minden esetben tekinthetők áldozatnak, hiszen sokan rendszeresen vásárolnak illegális forrásokból. A hatóságoknak meg kell különböztetniük a hamisított termékek véten vásárlóit az ügyfelektől, akik szándékosan vesznek ilyen árukat.

Harmadik országokkal folytatott együttműködés

Az EUIPO nemzetközi együttműködésért és jogi ügyekért felelős főosztályának, illetve az EU Bizottsága Kereskedelmi Főigazgatóságának szakértői csoportja ismertette harmadik országokkal folytatott tevékenységét. A főigazgatóság kifejtette, hogy az együttműködés alapvető fontosságú, mivel az EU exportjának 94%-át a szellemi tulajdon-intenzív iparágak generálják.

A fogyasztók felvilágosítása

A megfigyelőközpont ismertette az oktatási projekt során elért előrehaladást, kiemelve a tagállamok oktatási minisztériumai közötti együttműködés szükségességét. A cél az, hogy – összegyűjtve a szükséges információkat – bemutassák a tagállamoknak a szellemi tulajdonra vonatkozó ismeretek iskolai tantervbe való beillesztésének a fontosságát.

Az EUIPO 18. kapcsolattartó ülése a védjegyekről, Alicante, október 17–18.

Az ülésen a hivatal részéről a Nemzetközi Védjegy Osztály vezetője és a Nemzetközi Védjegy Osztály jogi ügyintézője vett részt.

A védjegyreformhoz kapcsolódóan az EUIPO nemzetközi együttműködésért és jogi ügyekért felelős részlegének munkatársa az EUIPO módszertani útmutatójának újabb változatát mutatta be. A legtöbb észrevétel az abszolút kizáró okok, valamint a lajstromvezetéssel kapcsolatos fejezetek tekintetében érkezett. Az EUIPO a megjegyzések több mint 57%-át elfogadta.

Átfogó előadás hangzott el a védjegyreform EUIPO-n belül történő végrehajtásáról. Az előadó hangsúlyozta, hogy minden egyes osztály tekintetében rengeteg munkát végeztek, amelynek során módosították a formaleveleket és a módszertani útmutatót. Modernizálták továbbá az IT-rendszereket, és biztosították a kollégáknak a reform következtében kialakult változásokra történő felkészítését is különböző tréningek, előadások keretében.

A fellebbezési tanácsok (BoA) eljárásainak a védjegyreform következtében történő változásairól számolt be az EUIPO BoA munkatársa.

Az ECP4 „Convergence Analysis” projekt kapcsán az előadó felvázolta a 2018 végéig tartó ütemtervet, amely szerint a novemberi igazgatótanácsi ülés dönt majd a jövő évben induló CP10 és CP11 projektről, 2018 júniusában születik döntés a CP12 és a CP13 konvergencia-projektről, illetve 2018 végén a CP14 projektről. A CP8 és a CP9 védjegykonvergencia-projektek kick-off megbeszélésére október elején került sor. A soron következő CP10 formatervezési minta tárgyú konvergenciaprojekt indító tanácskozása 2018 márciusában lesz.

A védjegycsalád kérdéséről szóló előadás során az előadó kiemelte, hogy a védjegyrendelet nem rendelkezik külön a védjegycsalád fogalmáról. Elhangzott, hogy az EUIPO a védjegycsalád kérdését kizárólag abban az esetben vizsgálja, ha arra a felszólaló hivatkozik, és

az EUIPO által kitűzött határidőn belül benyújtja az annak alátámasztásául szolgáló bizonyítékokat.

Az európai együttes és tanúsító védjegyről szóló prezentációban az előadó ismertette a védjegyrendelet vonatkozó rendelkezéseit. Az európai uniós tanúsító védjegyre mint az európai uniós védjegyek új típusára vonatkozóan október 1-től lehet bejelentést tenni.

Az ülésen bemutatásra került az egy adott földrajzi területen hivatalos nyelvnek nem minősülő, ugyanakkor a releváns fogyasztók által ismertnek tekintett nyelveknek a védjegyjelzésben játszott szerepét érintő európai uniós és tagállami joggyakorlat.

Sor került a védjegy- és a dizájnsektor szakértőinek közös ülésére is, amelynek során előbb a „Product Quality Programme” keretében indított projektek, majd az európai együttműködési projektek, végül az Európai Unió új adatvédelmi szabályozása került bemutatásra.

Az EUIPO Igazgatótanácsának (Management Board, MB) és Költségvetési Bizottságának (Budget Committee, BC) ülései, Alicante, november 21–23.

Az üléseken az SZTNH részéről az elnök, a jogi elnökhelyettes, a gazdasági főigazgató, valamint a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

Az MB ülése

Az MB megvitatta az EUIPO 2018. július 1-jétől megüresedő ügyvezető igazgatói posztjával kapcsolatos kérdéseket. A jelenlegi ügyvezető igazgató, António Campinos lemondott az egyébként 2020. szeptember 30-ig tartó kinevezéséről, mert 2018. július 1-jétől az Európai Szabadalmi Hivatal elnöki tisztét tölti majd be.

Az MB és a BC együttes ülése

Az ülésen beszámoltak az EUIPO módszertani útmutatójának felülvizsgálatáról. Kiemelték, hogy nagymértékben támaszkodnak a tagállamoktól kapott észrevételekre. Megemlítették, hogy a nemzeti hivatalok közül a legtöbb észrevételt az Egyesült Királyság, Magyarország, Svájc és Svédország tette.

Ismertették az európai együttműködési projektek eredményeit, és döntöttek az indítani tervezett új projektekről. A magyar delegáció vezetője, dr. Łuszcz Viktor, az SZTNH elnöke méltatta az EUIPO kiváló éves eredményeit. Köszönetét és egyetértését fejezte ki az új együttműködési programok – CP10 a formatervezési minták világhálón történő közzétételéről, valamint az új típusú védjegyek vizsgálatára irányuló újabb konvergenciaprojekt – kapcsán, és jelezte Magyarország további aktív együttműködési szándékát. Méltatta továbbá a jogi reform által a szilárd jogi keret megteremtését, a közös gyakorlatok kialakításáért folytatott együttműködést és az egységes megállapodás bevezetésével járó egyszerűsítést is.

Beszámoló hangzott el a 2016 márciusában részben már hatályba lépett európai védjegyjogi reform állásáról. Az új típusú védjegyek tipizálásáról, ábrázolásáról és az elfogadott fájlformátumokról készült közös közleményt az ülés egyhangúlag elfogadta.

A BC ülése

A BC döntött az EUIPO 2018. évi költségvetéséről. Az ennek előkészítéséhez figyelembe vett főbb feltevések az alábbiak voltak. Bevételek: az EUTM-alkalmazások növekedési üteme 6,6%-kal alacsonyabb a 2017-es év várakozásaihoz képest (8,5%-os növekedést irányoznak elő 2018-ban), de még mindig meghaladta a korábbi 5%-ot. Kiadások: az SP2020 alatt megvalósuló projektekhez kapcsolódó kiadások 2017-ben érték el csúcspontjukat, főként az új épület építésének befejezése miatt. Ezért a kiadásokat 2018-ban 9,6 millió euróval csökkentik a 2017-es évre vonatkozó legfrissebb előrejelzéshez képest. A fentiek alapján a javasolt 2018-as költségvetés-tervezetben +0,8 millió EUR operatív eredmény lenne: bevételként 243,8 millió EUR, kiadásként 242,9 millió EUR. Az ülés egyhangúlag megszavazta a javaslatot.

KÉT- ÉS TÖBBOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

Augusztus 29–31-én az SZTNH munkatársai tanulmányúton vettek részt a Finn Szabadalmi és Lajstromozási Hivatalban a finn hivatal ügyviteli rendszerének megismerése céljából.

Augusztus 31-én a kínai Kuangtung tartomány médiahatóságának delegációja látogatott a hivatalba. A vendégek a magyar szerzői jogi rendszerről kaptak tájékoztatást.

Szeptember 12-én az SZTNH munkatársai részt vettek a Visegrádi Szabadalmi Intézet szakértői találkozásán Varsóban.

Szeptember 12-én a „Koreai Egyesület a Tudományos Kultúra Fejlesztéséért” delegációja látogatott a hivatalba, és a technológiatranszfer kérdéseiről tárgyaltak az SZTNH munkatársaival.

Szeptember 13-án az EUIPO és az SZTNH munkatársai a hivatalban áttekintették a közös európai együttműködési projekteket.

Szeptember 18-án a kínai Csianghszi tartomány szellemi tulajdoni hivatalának delegációja látogatott a hivatalba, hogy áttekintést kapjanak a magyar szellemi tulajdoni rendszerről.

A WIPO-közgyűlések margóján, október 4-én az SZTNH elnöke megbeszélést folytatott a WIPO főigazgatójával, helyettes főigazgatójával és a közép-európai régióért felelős részleg igazgatójával.

Október 17–18-án az ESZH és az SZTNH munkatársai folytattak megbeszélést a hivatalban a kétoldalú együttműködési tervről.

November 7-én az EUIPO munkatársai mutatták be az AGORATEKA portált az SZTNH-ban.

November 13–14-én az SZTNH elnöki delegációja részt vett a „Visegrádi országok és barátai” zágrábi találkozóján.

November 14-én az SZTNH munkatársai részt vettek a VSZI szakértői találkozóján Prágában.

November 29-én az EUIPO fellebbezési tanácsának elnöki delegációja látogatott a hivatalba. A megbeszélés témája az EUIPO fellebbezési rendszerének és a magyar szellemi tulajdoni jogorvoslati rendszernek az áttekintése volt.

November 30-án Pozsonyban tartották a VSZI Igazgatótanácsának 7. ülését.

AZ SZTNH KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT, A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

2017. szeptember 5-én az SZTNH a Szellemi Tulajdon Világszervezetével közösen az elektronikus PCT-bejelentéseknek a továbbfejlesztett ePCT rendszerben történő benyújtásáról szóló szemináriumot rendezett. A szemináriumon az SZTNH PCT-vel foglalkozó munkatársai mellett 30 ügyvivői iroda képviselője, illetve egyéni szabadalmi ügyvivő vett részt.

A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS EGYÉB NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEKEN VALÓ HIVATALI RÉSZVÉTEL

Az SZTNH munkatársai az év második felében is számos alkalommal képviselték a hivatalt különböző szakmai konferenciákon és üléseken. A jelentősebb rendezvények a következők voltak:

- az EUIPO és az ESZH közös rendezvénye vezetőknek, Alicante, július 10–13.;
- „IP Week @ SG”, Szingapúr, augusztus 28–30.;
- európai szabadalmi információs éves konferencia, Peking, szeptember 5–6;
- európai szabadalmireform-fórum, Párizs, szeptember 7;
- „Iparjogvédelem az innovatív gazdaságban” c. konferencia, Krakó, szeptember 7–8.;
- B+ csoport plenáris ülése és a B+ alcsoport ülése, Genf, október 3.;
- „Szellemi tulajdon az innovatív gazdaságban” konferencia, Moszkva, október 11–12.